

STRATEGISCHE ADVIESRAAD INTERNATIONAAL VLAANDEREN

Boudewijnlaan 30 bus 81, 1000 Brussel

T: +32 2 553 01 81

F: + 32 2 553 50 76

sariv@iv.vlaanderen.be

<http://www.sariv.be>

De heer Kris Peeters
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid
Martelaarsplein 19
1000 Brussel

uw bericht van
16 juni 2009

uw kenmerk

ons kenmerk
Advies 2009/16

bijlagen

vragen naar / e-mail
Roos Van de Cruys
roos.vandecruys@iv.vlaanderen.be

Telefoonnummer
02 553 50 32

datum
26 juni 2009

Betreft: Briefadvies betreffende het ontwerp van decreet houdende instemming met het Protocol van wijzigingen bij het Verdrag betreffende de Internationale Hydrografische Organisatie, opgemaakt in Monaco op 14 april 2005

Mijnheer de minister,

Op haar vergadering van 5 juni 2009 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van decreet houdende instemming met het Protocol van wijzigingen bij het Verdrag betreffende de Internationale Hydrografische Organisatie (hierna: "het Protocol"), opgemaakt in Monaco op 14 april 2005, en gelastte u advies in te winnen bij de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (hierna: "de Raad"). Na bespreking op zijn vergadering van 15 juni 2009 heeft de Raad onderhavig advies bij consensus goedgekeurd.

1. Achtergrond

De Internationale Hydrografische¹ Organisatie (hierna: "IHO") tracht de voorziening van correcte en tijdige hydrografische informatie voor wereldwijde maritieme navigatie en andere doelen te verzekeren door de coördinatie van inspanningen van nationale hydrografische diensten. Een belangrijke functie van de IHO is het bepalen van internationale standaarden voor hydrografische publicaties. De IHO telt momenteel 80 lidstaten en heeft haar hoofdzetel in Monaco.

De IHO kwam tot stand met het sluiten van het Verdrag betreffende de Internationale Hydrografische Organisatie op 3 mei 1967 te Monaco. Hiermee werd het in 1921 opgerichte Internationale Hydrografische Bureau omgevormd tot een internationale organisatie. Hierna ontstond de behoefte bij de betrokken hydrografische diensten van de lidstaten om de IHO uit te bouwen tot een volwaardige intergouvernementele organisatie. Tijdens de Hydrografische Conferentie van april 2002 besloot men te onderzoeken welke wijzigingen daartoe in de tekst van het Verdrag nodig zijn en eveneens te onderzoeken welke andere wijzigingen een efficiëntere en flexibelere invulling van de taken mogelijk maken. Tijdens de derde Buitengewone Internationale Hydrografische Conferentie te Monaco van 11 tot 15 april 2005 zijn de hieruit voortgekomen voorstellen aangenomen in de vorm van een resolutie van 14 april 2005 met een bijgevoegd Protocol van wijzigingen.

¹ Volgens Van Dale Groot Woordenboek van de Nederlandse taal is hydrografie deel van de natuurkundige aardrijkskunde, leer van de zeeën, rivieren, meren, enz., m.n. met het oog op de belangen van de scheepvaart.

2. De belangrijkste wijzigingen

Het Protocol voert een modernisering van de IHO door en past de structuren aan aan de status van intergouvernementele organisatie. De Preamble bestendigt deze wijziging. Verder bevat het Protocol wijzigingen die zowel de doelstellingen uitbreiden als de organen vernieuwen. Bovendien worden de taken tussen de organen herverdeeld. Daarnaast krijgt de IHO internationale rechtspersoonlijkheid (artikel 12) en wordt de IHO de mogelijkheid geboden om samen te werken met andere internationale organisaties die actief zijn op gebieden die samenhangen met de doelstellingen van de IHO (artikel 10). Ten slotte wordt de procedure voor toetreding vereenvoudigd.

De oorspronkelijke *doelstellingen* werden reeds in 1982 aangepast. Sindsdien bestond de opdracht van de IHO in: (i) het bevorderen van de eenvormigheid van zeekaarten, (ii) het ontwikkelen van betrouwbare methoden voor hydrografische metingen, (iii) de coördinatie van activiteiten van nationale hydrografische diensten, en (iv) de ontwikkeling van wetenschap in het domein van hydrografie. Artikel 2 van het Protocol verruimt deze doelstellingen verder. De IHO blijft een consultatieve en technische organisatie. De samenwerking tussen nationale hydrografische diensten wordt evenwel vervangen door samenwerking tussen lidstaten. Voorts worden als nieuwe doelstellingen toegevoegd: (i) het verhogen van de veiligheid van de scheepvaart, (ii) het voorzien in standaarden voor hydrografische gegevens en dienstverlening, en (iii) het bevorderen van samenwerking tussen staten op regionale basis.

De *organen* van de IHO worden aangepast naar het voorbeeld van andere intergouvernementele organisaties. De Algemene Vergadering vervangt de Conferentie en komt voortaan driejaarlijks samen in plaats van vijfjaarlijks. De Raad is een nieuw orgaan dat de belangen van de IHO behartigt in de periode tussen de bijeenkomsten van de Algemene Vergadering. De Financiële Commissie wordt een volwaardig orgaan van de IHO. Het Bureau wordt vervangen door een Secretariaat met een Secretaris-Generaal aan het hoofd.

Toetreding tot de IHO wordt eenvoudiger voor leden van de VN. Artikel 17 stelt dat zij kunnen toetreden na de neerlegging van hun akte van toetreding.² De Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken stelt in zijn toelichting bij het Protocol dat na de recente wijzigingen van het Voorschrift 9 (over hydrografische diensten) van Hoofdstuk V van de Bijlage bij het op 1 november 1974 te Londen tot stand gekomen Internationaal Verdrag voor de beveiliging van mensenlevens op zee, ook genoemd het SOLAS-verdrag (Safety of life at sea), een toename wordt verwacht van het aantal landen dat tot de IHO wenst toe te treden.³

De Raad stipt ten slotte artikel 18 aan, dat de termijn voor het in werking treden van wijzigingen behoudt. Elke lidstaat kan wijzigingen aan het verdrag voorstellen. Hierover wordt door de Algemene Vergadering beslist met tweederde meerderheid. Een wijziging wordt van kracht drie maanden nadat de Depositaris de mededeling heeft ontvangen van twee derde van de lidstaten dat ze door de wijziging gebonden willen zijn. Dit betekent dat de intern-Belgische goedkeuringsprocedure van nieuwe wijzigingen tijdig afgerond moet worden om niet gebonden te worden door een bepaling die men zelf nog niet goedgekeurd heeft.

² Voor niet-VN-lidstaten blijft gelden dat de toetreding moet goedgekeurd worden door twee derde van de staten die op dat ogenblik reeds partij zijn bij het Verdrag.

³ Toelichtende nota bij het Protocol van wijzigingen bij het Verdrag betreffende de Internationale Hydrografische Organisatie, Monaco 14 april 2005 (Trb. 2007, 28), Staten-Generaal 2006-2007, 31078/nr.1, 2.

3. Belang van het Protocol voor Vlaanderen

Het Vlaams Gewest is bevoegd voor leefmilieu, waterbeleid, vervoer en openbare werken, meer bepaald voor de waterwegen zelf, het scheepvaartverkeer, de havens en dijken, alsook op het vlak van wetenschapsbeleid in die domeinen. Ook de hydrografische veiligheid van de scheepvaart is een gewestbevoegdheid.

De IHO is opgenomen in de lijst van organisaties die vallen onder het intra-Belgisch samenwerkingsakkoord m.b.t. internationale organisaties van 1994. De Vlaamse Hydrografie van het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) treedt op als Belgische Hydrografische Dienst binnen de IHO. De FOD Buitenlandse Zaken is het federaal contactpunt voor formele zaken betreffende de IHO (bv. de accreditatie van vertegenwoordigers in de IHO en de betaling van het IHO-lidmaatschap). De verbintenissen die voortvloeien uit de wijzigingen van het Protocol aangaande de doelstellingen behoren tot de bevoegdheden van het Agentschap MDK. Het is ook de Vlaamse Hydrografie die deelneemt aan de conferenties van de IHO.

Voor de Belgische maritieme en defensiebelangen zijn internationale standaarden voor het voorzien in hydrografische gegevens onmisbaar. De IHO is reeds actief inzake het uitvaardigen van internationale richtlijnen voor metingen, maar er is nog ruimte voor verbetering. Er bestaan heel wat internationale richtlijnen en deze zouden beter afgestemd moeten worden op elkaar.⁴ Bovendien acht de Raad het evident om internationaal samen te werken wat betreft de hydrografische activiteiten. De Raad verwelkomt derhalve in het bijzonder de nieuwe doelstelling betreffende het bevorderen van regionale samenwerking en artikel 10, dat toelaat om met andere internationale organisaties samen te werken.

4. Conclusie

De Raad ondersteunt de wijzigingen die het Protocol aanbrengt, aangezien zij de IHO efficiënter en flexibeler maken. Hij stelt vast dat tot dusver slechts 23 lidstaten het Protocol geratificeerd hebben. Dit betekent dat er nog 31 ratificaties nodig zijn alvorens het Protocol in werking kan treden.⁵

De Raad sluit zich aan bij het ontwerp van decreet houdende instemming met het Protocol van wijzigingen bij het Verdrag betreffende de Internationale Hydrografische Organisatie, opgemaakt in Monaco op 14 april 2005, en hoopt dat snel het formeel aantal benodigde ratificaties wordt bereikt met het oog op de inwerkingtreding.

Hoogachtend,

(getekend)

Prof. dr. Jan Wouters
Voorzitter

⁴ M. BULTINCK, "Alles begint bij goede metingen", *UNESCO info*, (2005), speciaal nummer Zicht op Zee, 14. [<http://www.unesco-vlaanderen.be/myDocuments/04/zichtopzee.pdf>]

⁵ IHO, *Fourth Extraordinary International Hydrographic Conference*, Monaco, 2-4 juni 2009. [http://www.iho-ohi.net/mtg_docs/conf/4EHC2009/report/REP04_AMEND_CONV.pdf]